

Қазақ тілі мен әдебиеті

6-сынып

Бөлім: Менің туған өлкем өлеңдер мен прозада.

Сабақтың тақырыбы: Туған өлкені жырлаймыз. (1-сабақ)

Оқу мақсаты:

6.3.3.1 орта көлемді шығармаларды түсіну, тақырыбы мен негізгі ойды анықтау.

Бағалау критерийі:

- шығарманың тақырыбы мен негізгі ойын анықтайды.

ЖАҢА СӨЗДЕР:

өлке — край

самал — ветерок

саумал — свежее кобылье молоко

барқыт — бархат

талап — стремление, требование

АЙТЫЛЫМ.

1-тапсырма. Суреттерге қарап, жаңа сабақта не туралы айтылатынын болжа.

Дескриптор:

- суреттерге қарап, өз болжамын айтады.

ЖАЗЫЛЫМ. АЙТЫЛЫМ.

2-тапсырма. Туған жер, туған өлке, атамекен жайлы қандай көркем туындыларды (өлең, әңгіме, кинофильм, сурет, ән және т.б.) білесің? Сызбаға жаз. Олардың мазмұнын қысқаша айт.

Дескриптор:

- тақырыпқа қатысты көркем шығармаларды атайды.
- мәліметтерді сызбаға түсіреді.
- қысқаша мазмұнын айтады.

ЖАЗЫЛЫМ. АЙТЫЛЫМ.

3-тапсырма. Туған жер туралы мақал-мәтелдерді жаз.

Мағынасын түсіндір.

1. Туған жердің күні де ыстық, түні де ыстық.
2. Туған жердей жер болмас, туған елдей, ел болмас.
3. Ит – тойған жеріне,
Ер – туған жеріне.
4. Бөтен жердің гүлінен
Туған жердің тікені артық.

Дескриптор:

- мақал-мәтелдердің мағынасын ашады.

Тілдік бағдар.

Жай сөйлем.

Жай сөйлем – бір не бірнеше сөз бен сөз тіркестерінен құралып, тиянақты бір ғана ойды білдіретін сөйлем.

Жай сөйлемнің негізгі ерекшелігі:

- құрамындағы сөздер бір-бірімен мағыналық байланыста болады.
- екпін тұтастығы сақталады.
- сөздердің орын тәртібі сақталады.

ЖАЗЫЛЫМ

**4-тапсырма. Тірек сөздерді пайдаланып,
5 жай сөйлем құра.**

Тірек сөздер: өлке, жер, атамекен, аспан, ел,
самал.

Дескриптор:

- тірек сөздерді қолданады.
- жай сөйлемдер құрастырады.

5-тапсырма. Өлеңді тында. Өзіңнің туған жерінді сипатта.

Салқындап саясында самал-көлдің,
Бұла өскен баяғыдан балаң менмін.
Сіміре саумалыңды бұл жолы да,
Сабылып, сағымды өлке, саған келдім...

... Тікенге балтырымды талатып ем,
Ал қазір дала - барқыт, дала - кілем.
Кетіп ем сол даладан шыбық мініп,
Оралдым бір талаптың қанатымен.

Дескриптор:

- туған жерін сипаттайды.

Ж.Нәжімеденов.

ОҚЫЛЫМ. АЙТЫЛЫМ.

6-тапсырма. Өлеңді мәнерлеп оқы, жаттап ал. Мәтін мазмұны бойынша дұрыс/бұрыс/айтылмаған ақпаратты (+ белгісімен) анықта.

Көкірегімнің үміті мен тілегі
Күй боп түлеп, Күн боп шығып, күледі.
Күн астында көк төбелер түледі:
Менің елім, менің елім - гүл елі!

Айтпағым бір: ағыл-тегіл сыр еді,
Шежіреңе ол өлең болып кіреді
Қанат қомдап, таң атқанда шығыстан
Торғайым бар қыраныңмен бір ұшқан.
Жүрегім бар жүрегіңмен ұғысқан,
Менің елім, менің елім - гүлстан!

Ж.Нәжімеденов.

№	Ақпараттар	дұрыс	бұрыс	айтылмаған
1.	Сағынып туған өлкем, саған келдім.			
2.	Тікен балтырымды таламайды.			
3.	Адамдық борышың, халқыңа еңбек қыл.			
4.	Туған елмен жүрегіміз ұғысады.			
5.	Туған жер, саған айтар сырым жоқ.			
6.	Ақ жолдан айныма, ар сақта, оны біл.			

Дескриптор:

- мәтін мазмұны бойынша дұрыс ақпаратты анықтайды.
- бұрыс ақпаратты анықтайды.
- айтылмаған ақпаратты анықтайды.

7-тапсырма. Шығарманың тақырыбын анықта.

Дескриптор:

- шығарманың тақырыбын анықтайды.

8-тапсырма. Шығарманың негізгі ойын анықта.

- А) Туған өлкемен таныстыру, жарнамалау.
- В) Туған жерге деген ыстық сезім, құрмет.
- С) Туған өлкенің сұлулығын сипаттау.
- Д) Туған жердің табиғатын қорғауға шақыру.

Дескриптор:

- шығарманың негізгі ойын табады.

Рефлексия:

№	Тапсырма түрлері	толық орындадым	жартылай орындадым	түсінбедім
1.	Сызбаны толтыру. Қысқаша мазмұндау.			
2.	Мақал-мәтелдердің мағынасын түсіндіру.			
3.	Тірек сөздерді пайдаланып, 5 жай сөйлем құрастыру.			
4.	Өзінің туған жерін сипаттау.			

Оқу тапсырмасы:

Жазылым.
Сөздікті, ережені жаттау. 92-бет. 7-тапсырма.

